

Zveza slovenskih odvetnikov

je imela v nedeljo, dne 16. decembra 1906 svoj občni zbor v Ljubljani.

Predsednik dr. Triller pozdravi ob 1/211. navzočne in poroča obširno o delovanju odvetniške zveze v preteklem letu. Konstatuje z zadoščenjem, da so se začele tudi zasebne stranke obračati do odvetniške zveze za posredovanje v pravno-jezikovnih stvareh. Splošno je bilo v preteklem letu delovanje zveze manj živahno ko prej, vendar-le je imela Zveza priliko sestaviti celo vrsto pritožb zaradi teptanja jezikovne ravnopravnosti pri sodiščih, pred vsem na Koroškem. Omenja tudi nečuven slučaj dr. Brejc — dr. Goll, ko je po ukazu višjega deželnega sodišča v Gradcu zabranil sodnik branitelju drju. Trillerju zagovarjati svojega klienta drja. Brejca slovensko, in se je postavilo na isto protipostavno stališče tudi vsklicno sodišče v Celovcu, ki pa je potem, ko je bil zagovornik s protestom odložil zastopstvo, dovolilo obtožencu drju. Brejcu, da se je zagovarjal slovensko. Nadalje poroča, da se je 7. maja 1906 predstavila odvetniška zveza po deputaciji, sestoječi iz predsednika, drja. Hrašovca, drja. Rosine in drja. Brejca predsedniku višjega deželnega sodišča v Gradcu g. Pittreihu, ko je prišel v Ljubljano, in mu obrazložila vse pritožbe in opravičene zahteve slovenskega odvetništva radi jezikovne ravnopravnosti pri sodiščih.

To poročilo kakor poročilo blagajnika, drja. Kokalja se je vzelo odobrujé na znanje. Iz poročila blagajnika posnamemo pred vsem, da je štela zveza v letu 1905/06 63 članov, da pa še vedno ne obsega vseh slovenskih odvetnikov in koncipijentov, kakor bi bilo želeti.

Izmed raznih poročil omenjamo poročilo drja. J. Brejca o justičnih razmerah na Koroškem. Dr. Brejc je poudarjal, da je na Koroškem ostalo vse pri starem. Vse pritožbe so ostale brezuspešne, vladna maksima je, da se pritožb ne reši in sploh nanje ne odgovori. Med tem časom so na Koroškem menjali dvakrat deželnosodnega predsednika. Za Ullepitschem je prišel Walter. Tudi pod njegovim predsedstvom je vladala v jezikovnem oziru stagnacija. Za Walterjem je prišel Schmidt; le-ta

zna popolnoma slovenski, izpremenilo se pa tudi pod njim ni nič bistvenega. Začetkoma so sicer tu pa tam slovenske zemljiškoknjižne sklepe napravili v slovenskem jeziku, toda tudi to je polagoma ponehavalo in skoraj da prenehalo. Ko se je dne 18. junija t. l. mudila koroška deputacija na Dunaju v zadevi volilne reforme, je intervenirala tudi pri pravosodnem ministru dr. Kleinu. Minister je sicer pokazal, da je izbornou poučen o koroških razmerah, a ni hotel obljubiti pomoči in pravice slovenskemu jeziku, marveč se je skliceval samo na dr. Ploja, češ, da on ve, da pravosodni minister nima v tej stvari ničesar govoriti in da so mu popolnoma vezane roke. In res se čuje, da ima v personalnih stvareh pri sodiščih na Koroškem in Štajerskem odločilno besedo edino nemški minister-rojak Prade, kateremu se predlože vsi tozadevni akti. Govornik se je dotaknil tožbe, ki jo je proti njemu vložilo uredništvo »Slovenca«, ozir. dr. Lampe, ter pripomnil, da se mu je edino v tej tožbi posrečilo izvojevati pri deželnem sodišču v Celovcu slovenski zapisnik. Skratka, na Koroškem je ostalo pri starem. Poročevalec je na pr. letos zastopal neko slovensko stranko ter pri tem predlagal slovenski zagovor in zapisnik. Ker je celovško sodišče to odklonilo, se je pritožil na graško nadsodišče, kajti vprašanje ni bilo zgolj jezikovno, ampak sploh vprašanje procesualnega prava. Toda v Gradcu pritožbe niso hoteli rešiti, ampak so jo odstopili predsedništvu. Tudi to je odgovorilo, da ničesar ne ukrene. Nato se je vložil revizijski rekurz na Dunaj, kjer pa leži že 6 mesecev, ne da bi ga rešili. Razmere so tem slabše, ker na Koroškem sistematično nastavljajo pri sodiščih samo takozvane kurzovce in se slovenski sodni uradniki iztiskajo iz dežele. Zanimiva sta v tem oziru dva slučaja. Neki slovenski avskultant bi moral položiti sodniški izpit. Od poučene strani se mu je odločno odsvetovalo, naj ne dela sedaj izpita, ker bo sicer prav gotovo premeščen iz dežele. Nekemu drugemu sodnemu gospodu, dobre narodne slovenske družine sinu, pa je tudi strupena sapa, ki veje po naših sodiščih, kar čez noč ugasila v njegovem srcu zadnjo iskro narodne zavednosti. To je sad oficijalne in napol oficijalne vzgoje našega mladega sodnega naraščaja. To sta dva slučaja, ki v bengalični luči ilustrirata sodne razmere na Koroškem.

Na predlog drja. Novaka se je izreklo drju. Brejcu za njegovo interesantno poročilo priznanje in zahvalo.

Nadalje je poročal dr. Hrašovec podrobno o jezikovnih razmerah v okrožju celjskega okrožnega sodišča in pred vsem poudarjal, da obstoji še vedno nezaslišana krivica, da se v tem skoraj popolnoma slovenskem okrožju v porotnih slučajih sestavljajo še vedno nemške obtožnice, da sta pouk in zaprisega porotnikov izključno nemška, akoravno je mnogo porotnikov slovenske narodnosti, in da je tudi pledojé državnega pravdnika pri porotnih sodiščih zgol nemški. O napredku doslej še ni moči govoriti. Omenja, da se celjski slovenski odvetniki pritožujejo v vseh slučajih, ko se krši zajamčena jezikovna ravnopravnost po kakem sodniku, vedno in »corpore«, to je, da podpišejo dotično pritožbo vsi brez izjeme.

Dr. Rosina poroča v istem zmislu o jezikovnih razmerah v okrožju mariborskega sodišča in naglaša, da v kazenskem postopanju o jezikovni ravnopravnosti ni moči govoriti, temveč se slej ko prej slovenščina neopravičeno zapostavlja, ker zavzemajo nemški sodniki stališče, da ima slovenščina le tedaj mesta, ako stranka nemščine sploh ni zmožna.

Po nekaterih pojasnilih predsednika, ki so zborovalce popolnoma zadovoljila, so sledile volitve in se je volilo predsednikom enoglasno zopet drja. Trillerja ter v celoti ves stari odbor s spremembo, da se je izvolilo mesto drja. Müllerja, ki je ostavil Ljubljano, odbornikom odv. koncipijenta drja. Vladimira Serneca.

Pri slučajnostih se je na predlog drja. Pegana po živahni debati soglasno sklenilo, da ljubljanski odvetniki odslej odklanjajo prestave razsodeb višjega dež. sodišča v Gradcu, ki se napravijo pri dež. sodišču v Ljubljani; to iz razloga, ker so prestave nezakonite, in z dostavkom, da zahtevajo izvirne slovenske rozsodbe.

Na predlog dr. Kušarja se sklene nadalje po daljši debati, da se pozovejo slovenski odvetniki vplivati na to, da bo v bodoče pri višjem deželnem sodišču v Gradcu pri prizivnih razpravah v slučajih, ko se vrši prizivna razprava o slovenski tožbi, sestavljeno tudi poročilo v slovenskem jeziku, da se razglasi in izda tudi slovenska prizivna rozsodba.

Ob 1. popoldne je zaključil predsednik zanimivo zborovanje.

